

је у редовима Хргудске партизанске чете, с којом ће нешто касније учествовати и у познатој борби у Долу са талијанским окупатором. Члан КПЈ је од јануара 1942. године, а у мају те године је постављен за командира вода у Хргудској партизанској чети. Учествовао је и у борбама против усташке милиције у продору Јужно-херцеговачког одреда од Жегуље ка доњем току Неретве.

Као борац Комбиноване чете Столачког НОП батаљона борио се против талијанских фашиста и четника у Невесињу, Берковићима и другим мјестима у мају 1942. године. И у периоду четничке владавине био је постојан и као члан КПЈ неуморно радио за НОП. У марту 1943. је у обновљеном Столачком батаљону, затим у 6. батаљону 10. херцеговачке бригаде, па учествује у нападу на гарнизон Столац и у нападима на четнике око Љубиња и Билеће. У тим борбама ће се трагично завршити живот овог храброг хргудског младића 10. априла 1943. године.*)

МИЛИЋЕВИЋ Р. ДАНИЛО – УЧО

У раној младости, као син рудара који је у Мостар дошао из Стоца, односно Хргуда, Данило Милићевић ће схватити у каквом положају се налази радничка класа и за какве идеале се треба борити. Овај прекаљени партизански борац, предратни члан КПЈ, родио се 1918. године на Хргуду, у породици Ристе и Милице Милићевић. Школовао се у Мостару, гдје му се отац доселио из Стоца, запосливши се као рудар у мостарском руднику. Данило је завршио нижу гимназију а потом се уписао у учитељску школу, гдје ће се афирмисати као омладински

*) Сјећања бораца столачког краја, књ. I, стр. 339, књ. II, стр. 145.

активиста и руководилац. Члан СКОЈ-а постао је 1938. године. Био је и у скаутској организацији један од активнијих чланова, па и ту окупља напредне омладинце и за њих организује марксистичко образовање. Као представник Учитељске школе био је у међушколском руководству СКОЈ-а.

У КПЈ је ступио 1940. године као члан прве партијске ћелије у мостарској Учитељској школи. Те године је похађао илегални партијски курс на Бјелашници. *) Свестрано образован, упоран у раду, веома рационалан, постизавао је велике успјехе а афирмисао се и као врстан пропагандист. Људи су га радо слушали и прихватили. Активно је учествовао и на Обласном партијском савјетовању почетком марта 1941. године у Мостару.

За вријеме распуста редовно је обилазио родни крај, одлазио у Столац и у посјету родбини на Хргуду, ненаметљиво пропагирао комунистичке идеје освајајући симпатије код људи. У тим мутним временима бистрином свога ума Данило је као педагог многим предочавао опасност од фашизма и указивао на капитулантско држање владајућих кругова у предвечерје надолazeћих злокобних догађаја у његовом крају. Цијела његова породица била је комунистички оријентисана, а његова сестра Дана је због пропагирања циљева КПЈ прогањана од стране Гестапоа.

Прихватајући међу првима позив своје Партије, Данило Милићевић је већ јула 1941. године у источној Херцеговини ради организовања општеномладинског устанка на платформи КПЈ. У столачком срезу неуморно ради на припреми организовања партизанских чета и партијских организација, обилази села стварајући пунктове и упоришта НОП-а. Заједно са партијским активистима Миленком Шотром, Савом Беловићем, Душаном Грком, Гојком Михићем и другим организује партизанске чете у октобру 1941. године. Тих дана је изабран за политичког комесара Хргудске партизанске чете и веома успјешно организује партијски рад. Крајем новембра 1941. године са Миленком Шотром организује партијску ћелију у Мечи и Љутом Долу а затим на Хргуду и у Дабрици, па постаје и њен први секретар. Један је од организатора сеоских НОО у општини Берковићи. Успјешно је организовао и рад омладинске организације.

У фебруару 1942. године је на раду у Среском комитету КПЈ за Столац и успјешно координира рад и активност партијских ћелија. Као искусни партијски радник успоставља везе са напредним Муслиманима и Хрватима у Стоцу и околини неуморно објашњавајући народу, који је проживио страхоте усташког и прочетничког покоља претходних мјесеци, потребу заједничке борбе против окупатора и његових слугу. Смирено али и одлучно се бори у тим тешким данима против распририва-

*) Према књизи »Отргнути од заборава«, Сарајево, 1983.

ња шовинизма, указујући на то да само заједно Срби, Муслимани и Хрвати могу да се изборе за слободу свих народа.

Учествовао је у припреми и у раду среске партијске конференције марта 1942. године на Берковићима. Почетком јуна 1942. године нашао се у четничком окружењу, али је Данило храбро одбио четнички позив на предају говорећи да је он војник Партије и да може кренути само тамо гдје га упути КПЈ, након чега су се четници разишли.

Јуна 1942. године упућен је као члан Среског комитета КПЈ за Столац на терен са задатком да повезује партијске и скојевске организације и да обезбјеђује континуитет НОП-а. У таквој његовој активности запрјетила му је опасност од четника, па је Данило у јулу 1942. године морао да напусти Хргуд и да оде у Мостар. Са групом Мостараца крајем јула 1942. године одлази на слободну територију прозорског краја у Херцеговачки НОП одред, а у августу 1942. године Данило је у строју 10. херцеговачке бригаде, с којом ће кренути на славни пут ове Бригаде од Шујице, Ливна, Шатор планине, Гламоча, Купреса, Вакуфа, Прозора, Јабланице, Чичева, Невесиња, Гацка све до Сутјеске и Вучева учествујући у славним биткама на Неретви и Сутјесци.

У окружењу Сутјеске, иако је био њежног здравља и уз то веома исцрпљен, као прави војник Партије храбро се бори и јуриша на непријатеља по обронцима Зеленгоре. У тим борбама тешко је рањен у обје ноге а затим се разболио од тифуса. Од посљедица рањавања и тифуса подлегао је на Шћепан пољу јуна 1943. године.*) Џемал Биједић је, сјећајући се свог друга Данила Милићевића, записао: »Болан је то био растанак од мог старог партијског друга, скромног и високоморалног уче Данила...«

МИЛИЋЕВИЋ М. ДУШАН

Овај столачки младић стасао је као револуционар у Сарајеву, гдје је завршио грађанску и занатску школу. Родио се у Стоцу 1922. године, у породици Мирка и Радојке Милићевић, радник. Од 1939. године радио је у Жељезничкој радионици у Сарајеву.

У Сарајеву се Душан Милићевић кретао у друштву напредних омладинаца, па је сазријевао у досљедног борца за идеје Партије и СКОЈ-а. Играјући за ФК »Јединство«, радећи у омладинској и синдикалној организацији у Жељезничкој радионици у Сарајеву, уз свог старијег брата Милана, и остале активисте у том познатом упоришту напредних радника, Душан је учествовао у многобројним акцијама и протестима у тим данима узбурканог Сарајева, које је давало свој одговор

*) Мостарски батаљон, стр. 104, 372, 373, Просвјетни радници у НОР-у, стр. 215-216, Сјећања бораца столачког краја, књ. I, стр. 104, 333-341, 372-373.